Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

OGNISKOWIEC

DWUTYGODNIK
OKRĘGU ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Redakcja i administracja: Katowice, ul. Pocztowa Nr. 11. Telefon Nr. 340-26. Konto czekowe — P. K. O. Nr. 304.752. —

Wychodzi 2 razy w miesiącu oprócz lipca i sierpnia. Ogłoszenia: Cała strona 60 zł., 1/2 strony 35 zł., 1/4 strony 20 zł., 1/8 12 zł., 1/16 7 zł.

Dla członków Związku Nauczycielstwa Polskiego w Wojew. Śląskiem prenumerata bezpłatna — dla niecziłonków 10 zł. rocznie

ROK X. KATOWICE, 10 marca 1934 r. Nr. 5-6.

Ś. ✝ P.

Juljan Smulikowski

nie żyje...!

Wieść ta błyskawicznie rozeszła się wśród nauczycielstwa związkowego, wywołując wśród Koleżanek i Kolegów zrozumiałą konsternację, głęboki żal z powodu utraty swego

Kolegi, Przewodnika duchowego, Orędownika nauczycielstwa i szkoły,

którym poświęcił swe siły, zdrowie i życie!

Odszedł na zawsze....

pozostawiając w głębokim smutku i żałobie rzeszę nauczycielską....

Odszedł w chwili,

gdy tak był potrzebny, nieodzowny!

Niechaj ta Ziemia ojczysta, którą umiłowałeś wielką miłością synowską....

Niechaj ta Mogiła świeża za pracę Twą, za trudy i cierpienia, które ponosiłeś w imię

Słuszności i Prawdy, Dobra i Postępu, Oświaty-

będzie ukojeniem, zasłużonym odpoczynkiem!

Cześć Jego Pamięci!

Rozum i rozsądek — zwyciężą!

Tegoroczny Zjazd Okręgowy ZNP odbędzie się w warunkach wyjątkowo trudnych dla organizacji. Nowa ustawa uposażeniowa sprawiła, że zaufanie mas nauczycielstwa do swych władz organizacyjnych zostało poważnie osłabione. Panujące niezadowolenie i zdenerwowanie utrudnia spokojną wymianę myśli i rozważne obradowanie. Szybki liczebny rozwój organizacji sprowadził znaczne osłabienie zwartości naszych szeregów i obniża nasze wyrobienie organizacyjno-ideowe. Stąd ostra i nieuzasadniona krytyka naszych władz organizacyjnych znajduje dzisiaj łatwy posłuch wśród mas nauczycielskich, często szarpiąc przytem godność osobistą i cześć najwięcej zasłużonych członków organizacji. Poświęcających czas i zdrowie dla pracy w organizacji uważa się za karjerowiczów a nawet szkodników organizacji a ludzie działający demagogją i na szkodę Związku wychodzą na bohaterów i męczenników gnębionych przez władze organizacji. Wnioski wyrażające oburzenie i nieufność są zjawiskiem dość częstem. Niska wkładka członkowska przy otrzymywaniu różnych świadczeń związkowych oraz obrony zawodowej jest najpopularniejszem hasłem dnia.

Te objawy w życiu organizacji świadczą, iż przechodzimy poważny kryzys organizacyjny, który, jeżeli nie ma być szkodliwy, musi się jaknajprędzej skończyć. Tegoroczny Zjazd winien spowodować wytworzenie nowej atmosfery, wprowadzającej w nasze szeregi karność organizacyjną i nowy rozmach sił twórczych, tkwiących tylko w zgranej, solidarnej masie nauczycielskiej.

Ośrodkiem zainteresowania obradami Zjazdu Okręgowego będą dwa referaty. Jeden referat na temat: „Sytuacja nauczycielstwa w Polsce", — rozwijając i uzasadniając tezy o celach i zadaniach Związku, podane w 24-ym numerze „Głosu Nauczycielskiego". Odnośnie do obecnej ciężkiej i smutnej rzeczywistości stanu nauczycielskiego w Polsce, Zjazd Okręgowy podejmie próbę sformułowania celów i zadań Związku, jako organizacji ideowo-zawodowej, ustalenia kryterjów wartości środków i metod pracy związkowej. Referat drugi, programowy, opierający się na głównych przesłankach referatu pierwszego wysnuje praktyczne wytyczne dla pracy organizacyjnej na terenie województwa śląskiego. Te dwa referaty, dotykające istoty zagadnienia „bytu lub niebytu" organizacyjnego Związku, muszą z natury rzeczy swym ciężarem gatunkowym zaważyć na kierunku obrad Zjazdu i jego poziomie.

Należy jednak być zgóry przekonanym, iż podminowane nastroje przez demagogję, uprawianą często na terenie naszym przez czynniki postronne, nic zgoła nie mające wspólnego z dobrem nauczycielstwa, przenoszą się na teren obrad Zjazdu, iż psychoza negacji, wzburzenia, defetyzmu będzie usiłować przeniknąć atmosferę zgromadzenia, by wydobyć na powierzchnię obrad przedewszystkiem czynniki emocjonalne, zabarwione często momentami o wątpliwej wartości z punktu widzenia dobra organizacji. Niemniej należy być zgóry przygotowanym i na to, iż wśród delegatów, jakkolwiek nad nimi ciążyć będzie nieubłagane „prawo psychologji grupy — tłumu", odezwie się zdrowy instynkt życia związkowego i praw jego. — Ten instynkt, oparty na ideowych podstawach Związku, zwycięży a z nim odniesie zwycięstwo: rozsądek i rozum nad demagogją, karność nad warcholstwem, wiara nad zwątpieniem!

Bo.... tylko wtedy możemy liczyć na odnoszenie sukcesów!

A dużo mamy do zrobienia! Przedewszystkiem musimy wywalczyć zmianę uposażenia, musimy uzyskać utraconą pozycję społeczną a nawet ją wzmocnić! To są najbliższe zadania, jakie przed nami postawiła rzeczywistość. Ze zrealizowaniem tych zadań, wiążą się na nich są zbudowane dalsze zadania, wypływające z programu i z celów ideowo-zawodowych Związku.

Ale te zadania można zrealizować jedynie przy silnej solidarności organizacyjnej, karnej dyscyplinie związkowej, wypływającej z głębokiego zrozumienia dla potrzeby tej karności wśród ogółu nauczycielstwa związkowego. Warcholstwo, brak dyscypliny, przedewszystkiem dyscypliny wewnętrznej zakładają miny pod gmach organizacji, przez warcholstwo i niekarność rozsadzamy się sami od wewnątrz.

Solidarnym wysiłkiem możemy jedynie spowodować zmianę ustawy uposażeniowej, wspiąć się na należny nam szczebel w hierarchji społecznej, rozbudować samopomoc i świadczenia organizacyjne, nabrać głębokiego oddechu do realizowania zagadnień oświatowo-wychowawczych, określić naszą postawę w stosunku do potrzeb społeczno-obywatelskich — i wyciągnąć z tego konsekwencje dla pracy zbiorowej i indywidualnej. —

Zjazd Okręgowy ma być punktem wyjścia z obecnej ciężkiej sytuacji, kryzysu organizacyjnego. Klucz zaś do rozwiązania owego kryzysu znajduje się na terenie naszym w rękach Delegatów. Należy wierzyć, iż Zgromadzenie nie rzuci tem kluczem w głębie demagogji,

bo jej odpryski zaciemnić mogą rzeczywistość brzemienną w następstwa dla organizacji, nauczycielstwa, szkolnictwa. Rozsądek i rozum będą górować — bo tego od Delegatów wymaga obecna sytuacja Związku i nauczycielstwa!

Sprawozdanie

z działalności Zarządu Okr. Śl. Z. N. P. w Katowicach za czas od 15 VI. 1933 do 1 marca 1934 roku

Działalność Wydziału Wykonawczego

I. Skład osobowy Zarządu Okręgu

Prezydjum: Poseł Syska Józef — przewodniczący, Zajchowski Zygmunt — zastępca przewodniczącego na górnośląską część województwa, Żebrok Jan — zastępca przewodniczącego na cieszyńską część województwa śląskiego, Renowicz Karol — sekretarz, Lechowicz Józef — skarbnik. —

Wydział Wykonawczy: Oprócz Prezydjum w skład Wydziału Wykonawczego wchodzą: Dr. Dzięgiel Władysław — Pszczyna, Dr. Schmidt — Katowice, Kinsner Eugenjusz — Nowe Hajduki.

Członkowie Zarządu Okręgu: Cieślar Michał — Wisła, Dr. Kasztelowicz Stanisław — Mysłowice, Janik Antoni — Rybnik, Maciejczyk Kazimierz — Pszczyna, Konasiewiczówna Michalina — Lubliniec, Błasiński Stanisław — Mysłowice, Gonet Józef — Mysłowice, Merklinger Edward — Tarnowskie Góry, Sierosławska Anna — Mikołów, Kubiczek Henryk — Zebrzydowice, Stanuch Władysław — Wełnowiec, Szmyd Franciszek — Katowice, Dr. Sobolski Konstanty — Mysłowice, Furman Tadeusz — Wełnowiec, Kłapa Władysław — Tarnowskie Góry, Skoczek Józef — Świętochłowice, Hejnar Józef — Katowice, (zastępca skarbnika), Rogowski Antoni — Wodzisław, zastępcy: Łonicki Władysław — Szopienice, Aerts Franciszek — Siemianowice, Gutowski Jerzy — Łagiewniki, Pochmara Władysław — Mysłowice.

Skład Sądu Honorowego: Lichtenberg Jan — Lipiny, przewodniczący, członkowie: Józefowicz Feliks — Nowa Wieś, Magryś Michał — Katowice, Siemaszkowa Helena — Mysłowice, Piasecki Władysław

— Siemianowice, zastępcy: Ryncarz Roman — Mysłowice, Janicka Marja — Mysłowice.

Komisja Kontrolująca: Serkowski Roman — zastępca, Baścik Michał — z ramienia Zarządu Głównego, Karp Władysław — Katowice, Zegadlewicz Czesław — Katowice, Łuskówna Eugenja — Katowice, zastępcy: Dłużniewska Felicja — Katowice, Milówka Michał — Katowice

W ciągu roku zaszły następujące zmiany: Kol. Kardaś Jakób i Kisiel Jerzy stracili mandaty z powodu rozwiązania Oddziału Związku w Królewskiej Hucie.

Sekcje: Prace Okręgu koncentrowały się w następujących Komisjach względnie Sekcjach:

1. Komisja Społeczno-oświatowa — przewodniczący Błasiński;
2. Komisja Pedagogiczna — przewodniczący Dr. Sobolski Konstanty — Mysłowice;
3. Komisja Prasowa — przewodniczący Błasiński Stanisław — Mysłowice;
4. Sekcja Szkół Średnich — przewodniczący Dr. Dzięgiel Władysław, Pszczyna —
5. Sekcja Szkoł Zawodowych — przewodniczący Bakoś Mieczysław — Katowice;
6. Sekcja Szkolnictwa Specjalnego — przewodniczący Szmyd Franciszek
7. Sekcja Wychowawczyń Przedszkoli — przewodnicząca Czopówna Marja — Nowe Hajduki;
8. Sekcja Kierowników Szkół — przewodniczący Furman Tadeusz — Wełnowiec;
9. Sekcja Organizacyjno-lustratorska — przewodniczący Rzeżniczek Alfred — Giszowiec;
10. Sekcja Prawna — przewodniczący dr. Schmidt Antoni — Katowice;
11. Sekcja Samorządowa — przewodniczący Syska Józef — Tarnowskie Góry;
12. Sekcja Sportowa — przewodniczący Jasiewicz Aleksander — Katowice;
13. Sekcja Szkolna — przewodniczący Za[illegible]wski Zygmunt — Katowice;
14. Sekcja Zajęć Praktycznych i Rysunków — przewodniczący Gonet Stanisław — Mysłowice;
15. Sekcja Muzyczna — przewodniczący Prajzner Tadeusz — Katowice;
16. Sekcja Kierowników Pracowni Przyrodniczo-Chemicznej — przewodniczący Sikora Jan — Cieszyn;
17. Sekcja Wdów i Sierót — przewodniczący Renowicz Karol — Katowice.

W ciągu roku zaszły następujące zmiany: kol. Stanuch zrezygnował ze stanowiska przewodniczącego Sekcji Organizacyjno-lustratorskiej, a kol. Kisiel ze stanowiska Sekcji Muzycznej.

II. Zarząd Okręgu i Wydział Wykonawczy

Ukonstytuowanie się nowowybranego Zarządu Okręgu odbyło się już w dniu 18 czerwca 1933 r. — Razem było zebrań Zarządu Okręgu: 3. —

Do pomocy sekretarza, który udziela nauki w szkole naprzemian przed południem i po południu przydzielono kol. Jasiewicza. Celem załatwienia piśmiennych prac kasowych i organizacyjnych zaangażowano pomocnika biurowego.

W czasie od 25 sierpnia do 19 listopada 1933 r. funkcje przewodniczącego Zarządu Okręgu spełnił wice-przewodniczący kol. Zajchowski, gdyż kol. Syska bawił w Ameryce celem poznania polskiego szkolnictwa. —

W dniu 17 grudnia 1933 r. był przedstawiciel Zarządu Okręgu na zebraniu Nauczycieli Muzyki. Nastąpiło tam rozwiązanie tego Związku. Uchwalono fuzję z ZNP z tem, że poszczególne osoby rozwiązanego Związku wniosą indywidualne deklaracje o przyjęcie do naszej organizacji za pośrednictwem odnośnych Ognisk. Rozwiązany Związek liczył około 120 członków, w tem 60% Związkowców.

Kol. D-rowi Dzięglowi powierzono prowadzenie pertraktacyj ze Związkami Dyrektorów Szkół Średnich i Wychowania Fizycznego, których członkowie chcą również wstąpić do naszej organizacji w charakterze członków.

Ze Sekcji Nauczycielek Przedszkola przy Zarządzie Okręgu zgłosiło się 40 wychowawczyń do naszej organizacji. Deklaracje przekazaliśmy poszczególnym Ogniskom w myśl statutu.

W Zarządzie Okręgu nastąpiła reorganizacja. Zakupiono 2 nowe szafy, segregatory i teczki dla poszczególnych Ognisk, Oddziałów, Sekcyj i Komisyj, co usprawniło pracę.

Zlikwidowano od 1 stycznia 1933 r. osobne konto Ogniskowca w PKO ze względu na podwójne prowadzenie ksiąg kasowych, które okazało się niepraktyczne. W tym celu upraszamy przekazywać wszelkie kwoty (należytości) za Ogniskowiec na konto Zarządu Okręgu z odpowiednią adnotacją na blankiecie.

Zarząd Okręgu subskrybował Pożyczkę Narodową na 1000,— złotych, dając dowód, że jest organizacją państwowo-twórczą.

Delegacja Zarządu Okręgu złożyła na ręce pana wojewody memorjał, dotyczący nauczycielstwa i szkoły, o którym był dłuższy re-

ferat wygłoszony na przedostatniem zebraniu Zarządu Okręgu.

W czasie sprawozdawczym zarejestrowano w naszej księdze korespondencyjnej. 1704 pisma. Opłata pocztowa wynosiła 387,32 zł.

Z inicjatywy Zarządu Okręgu zwołano dwie konferencje:

1. jedną dla przewodniczących Ognisk i Oddziałów Powiatowych w dniach 23 i 24 września 1933 r. i

2. drugą w Katowicach dla sekretarzy i skarbników Ognisk i Oddziałów Powiatowych w dniu 26 listopada 1933 r.

Na konferencji w Wiśle byli prelegentami:
kurator i dr. Kupczyński (Polityka szkolna na Śląsku);

kol. Machowski z ramienia Zarządu Głównego ZNP na tle całokształtu potrzeb państwa);

kol. Smulikowski (Postulaty, polityka i taktyka ZNP w odniesieniu do potrzeb państwa);

kol. Zajchowska (Walka o charakter szkoły na Śląsku);

Mr. Gajkiewicz z ramienia ZOKZ (Potrzeby województwa śląskiego pod względem gospodarczo-politycznym);

kol. Stanuch (Działalność organizacyjna ZNP);

kol. Zajchowski (Zadania i rola prezesa Ogniska i Oddziału Powiatowego na tle zakreślonego programu pracy);

Na konferencji w Katowicach byli prelegentami:

kol. Syska (Znaczenie Ognisk, Oddziałów Powiatowych i Zarządu Okręgu);

kol. Frysz z ramienia Zarz. Gł. (sprawy organizacyjne);

kol. Renowicz (Praca sekretarza w Ogniskach i Oddziałach Powiatowych);

kol. Lechowitz (Prowadzenie kasy Ogniska i Oddziału Powiatow.;

kol. Zajchowski (Rola i zadania sekretarza i skarbnika w Ogniskach i Oddziałach Powiatowych);

Wydział Wykonawczy odbył dotychczas 24 zebrania. Pierwsze powakacyjne zebranie odbyło się już w dniu 25 sierpnia 1933 r. Posiedzenia odbywają się w poniedziałki od godz. 15,30.

Powołano do życia Komitet budowy domu turystyczno-wycieczkowego w Wiśle. W skład Komitetu wchodzą kol. Zajchowski jako przewodniczący, kol. Żebrok jako wiceprzewodniczący, jako członkowie: kkol. Cieślar, Wojnarowie Jan i Wilhelm, Millata, Dr. Schmidt i Dr. Dzięgiel. Główny Zarząd przyrzekł poprzeć tę akcję materjalnie, Zarząd Okręgu zamierza na ten cel zaciągnąć długoterminową pożyczkę, a Ognisko w Cieszynie zobowiązało się ofiarować parcelę w Wiśle. —

Związkowi Młodzieży Ludowej, w którym pracują też Związkowcy, przydzieolno w naszym lokalu pokój na urzędowanie przed południem, kiedy z powodu odbywającej się nauki jest słaby ruch. Przy tej sposobności zwracamy uwagę, że dom, w którym się mieści nasze biuro, został sprzedany przez Śląski Urząd Wojewódzki — Pocztowej Kasie Oszczędności na budowę drapacza chmur na tem samem miejscu. Zadaniem nowego Zarządu będzie czynić starania o nowy lokal dla Zarządu Okręgu.

Udzielono doraźnej pomocy jednej wdowie po zmarłym członku w kwocie 30,— zł, i dwom bezrobotnym kolegom w kwotach 20,— i 50,— zł, którzy żyją w skrajnej nędzy.

Jednemu koledze zwrócono koszta sądowe w kwocie 50,— zł i upoważniono go do prowadzenia rozprawy w apelacji ze współudziałem adwokata, drugiemu udzielono zapomogi w kwocie 35,— zł jako zwrot kosztów sądowych.

Sekcji Wychowania Fizycznego udzielono pożyczki w kwocie 350,— zł, na zakup biletów wstępu i garderoby na Sztuczny Tor Łyżwiarski w Katowicach dla młodzieży szkolnej i kolegów — Związkowców. Gotówka już wraca do kasy Zarządu.

Sekcji Muzycznej przyznano preliminarz w kwocie 700 złotych.

Sprawie zaszeregowania nauczycielstwa do grup od XI do VII włącznie Wydział Wykonawczy poświęcił kilka posiedzeń, w tem jedno nadzwyczajne, na którem uchwalił w myśl instrukcji Zarządu Głównego wezwać wszystkie Ogniska i Oddziały do złożenia pisemnych protokołów na ręce inspektorów szkolnych, a organizacyjnie przez Zarząd Główny do miarodajnych czynników. Delegacja Zarządu Okręgu wręczyła protest p. Kuratorowi.

W związku z nową ustawą uposażeniową delegacja Związku była trzykrotnie na audjencji u pana Wojewody, który się odnosił przychylnie do postulatów Związku. Kolega poseł Syska opracował memorjał w tej samej sprawie, który delegacja poselska miała wręczyć p. Premjerowi i Klubowi BBWR. Z powodu krzywdzącej ustawy uposażeniowej Wydział Wykonawczy uchwalił wstrzymanie się nauczycielstwa od wszelkich zabaw.

Wydział Wykonawczy zatwierdził 231 nowych członków. Obecnie na terenie tutejszego Okręgu jest 2 557 Związkowców.

Powstało nowe Ognisko w Kochanowicach. Obecnie jest w województwie śląskiem 57 Ognisk. 1 Oddział Związku, 9 Oddziałów Powiatowych.

Ognisku w Bielszowicach za interwencją Wydziału Wykonawczego

przywrócono prawa przez Zarząd Główny. Ognisko w Katowicach otrzymało z kasy Zarządu Okręgu 200,— zł subwencji na zakup radjo-aparatu dla „Świetlicy", gdzie koncentruje się życie towarzyskie członków. Zarząd Oddziału Związku w Królewskiej Hucie został zawieszony w swych prawach za szkodliwą działalność na niekorzyść ZNP (11. 12. 33), a w dniu 8 stycznia br. rozwiązany, gdyż zerwał wszelkie stosunki z Głównym Zarządem.

Za obronę prawną w Komisji Dyscyplinarnej koledzy będą pobierać zwrot kosztów podróży i djety z kasy Zarządu Okręgu, aby się uniezależnić od władz w sprawach dyscyplinarnych dla dobra oskarżonych kolegów.

Preliminowano budżet na przyszły rok sprawozdawczy w kwocie 20.000 zł. —

Prowadzono rozmowy dyskusyjne na temat ustosunkowania się ZNP do następujących organizacyj: Związek Powstańców, Związek Młodzieży Ludowej, Związek Strzelecki (Orlęta), Straż Przednia, Harcerstwo Młodzież Pracująca.

Uchwalono wydawać komunikaty w nagłych potrzebach dla wewnętrznego użytku Zarządów Ognisk i Oddziałów. Dotychczas wydano 2 komunikaty. —

Na zebraniach Wydziału Wykonawczego uzgodniono też program pracy poszczególnych Sekcyj i Komisyj.

Działalność pedagogiczna

Okręgowa Komisja Pedagogiczna

Zgodnie z regulaminem Wydziału Pedagogicznego ZNP w Warszawie, w dniu 28 sierpnia 1933 r. wybrano Zarząd Okręgowej Komisji Pedagogicznej w następującym składzie:

1. Dr. Sobolski Konstanty, — przewodniczący,
2. Kujawski Emil — zastępca przewodniczącego,
3. Jelonek Stanisław — sekretarz, obecnie Więckowski Mieczysław,
4. Waszek Alojzy — skarbnik,
5. Dr. Goldscheider Ludwik — członek Zarządu.

Na zastępców zostali powołani:

Bohucki Jan, Gabryś Franciszek, Gabzdyl Teofil, Gunka Karol, Hagemajer Stanisław, Dr. Kasztelowicz Stanisław, Łaciak Teofil, Ogiegłowa Stanisława i Wojnar Wilhelm.

Referentem prasowym wybrano kol. Waszka Alojzego. Ponieważ, kol. Jelonek Stanisław, idąc na kierownictwo w powiecie zrzekł się dnia 25 stycznia br. godności sekretarza, na miejsce jego powołano kol. Więckowskiego Mieczysława. Aby zapoznać się dokładnie z całym terenem postanowiono, że referentami objazdowymi będą wszyscy członkowie Zarządu i ich zastępcy, ze względu na specyficzne warunki panujące we województwie śląskiem, które umożliwiają osobiste komunikowanie się z Przewodniczącymi Powiatowych Sekcyj Pedagogicznych i Sekcyj Pedagogicznych przy Oddziałach Związku.

Konstruując program pracy na najbliższą przyszłość postanowiono:

1. oprzeć pracę na zasadach decentralistycznych, polegających na objęciu pracą jak największej ilości członków naszej Organizacji i w tym celu wyjechać w teren aby:

a) zaznajomić Koleżanki i Kolegów z programem działalności Zarządu Wydziału Pedagogicznego;

b) podać i w najogólniejszych zarysach omówić najaktualniejsze zagadnienia godne opracowania,

c) wskazać na związek jaki zachodzi między programem pracy Ogniska a strukturą miejscowego środowiska,

d) zapoznać się z potrzebami i zainteresowaniami Koleżanek i Kolegów a wreszcie

e) znaleźć chętnych współpracowników podejmujących się opracowania tych zagadnień, które się cieszą ich największem zainteresowaniem.

Wysunięto następujący projekt prac:

a) w związku z prowadzeniem nowych programów w klasach I, II i V (w V szczególnie) nasuwają się następujące zagadnienia:

1. porównanie rozkładów materjału (trudności w realizowaniu, jak kwestja podręczników w klasie etc.),

2. krytyka nowych programów po ręcznej pracy,

3. krytyka nowych podręczników szkolnych,

4. zebranie miesięczne kolegów (żanek) pracujących w danych klasach na terenie Ognisk, w związku z realizacją nowych programów;

b) kursa programowe z zakresem poszczególnych przedmiotów jak np. zajęcia praktyczne;

c) opracowanie zebranych przez kol. Dr. Goldscheidera testów wiadomości, które przy pomocy kolegów(żanek) chcą dokończyć kol. Dr. Sobolski i Dr. Goldscheider.

d) zorganizowanie poczynań wychowawczych i metodycznych na

terenie Śląska w formie prób i doświadczeń oraz zebrania uwag z dotychczasowych usiłowań kolegów i koleżanek.

Jako przykład tych prac wysuwamy następujące tematy:

1. Monografje środowisk pedagogicznych i wykorzystanie ich w nauczaniu.
2. Oceny uczniów.
3. Próby nad elementarzami: Chodak i Kubski.
4. Drugoroczność w szkole.
5. Czytelnictwo w szkole i zagadnienie cichego czytania.
6. Ogrody szkolne.
7. Rady rodzicielskie (opieki klasowe).
8. Samorząd w szkole i organizacje uczniowskie.
9. Świetlice dla dzieci.
10. Organizacja rozrywek dla dzieci.
11. Organizowanie sobótek.
12. Organizowanie obchodów szkolnych.
13. Sylwetki dzieci trudnych do prowadzenia wzgl. leniwych.
14. Metody: ośrodków zainteresowań, nauczanie łączne, metoda zamierzeń itp. —
15. Współżycie między szkołami: np. miejskiemi i wiejskiemi gimnazjum. —
16. Organizacja pracy dydaktycznej poszczególnych przedmiotów.
17. Badania pewnych przejawów życia szkolnego, czy też pewnych cech zespołu uczniowskiego: np. ideały młodzieży a dążenia na przyszłość.

e) Badania inteligencji itp. —

f) Opracowanie postulatów w sprawie konferencyj rejonowych i w sprawie egzaminów kwalifikacyjnych.

g) Zorganizowanie przy Okręgowej Komisji Pedagogicznej poradni pedagogicznej, któraby poinformowała w sprawach bibljografji, do poszczególnych zagadnień pracy pedagogicznej.

h) Organizowanie kursów pedagogicznych do drugiego egzaminu i

i) Organizowanie wystaw z poczynań doświadczalnych książek i czasopism pedagogicznych.

Równocześnie ustalono i rozgraniczono zakres i stopień odpowiedzialności za ilość i jakość pracy przydzielając:

K o m i s j ę N a u k o w ą z podkomisjami: socjologiczną, historyczną, geograficzną i psychologiczną kol. Kujawskiemu Emilowi.

K o m i s j ę W y c h o w a w c z ą z podkomisjami zajmującemi się

między innemi zagadnieniami oceny pracy dziecka, klasyfikowanie dzieci, drugoroczności itp. — kol. Łaciakowi Teofilowi.

Komisję Dydaktyczną z podkomisjami: humanistyczną, fizyko-matematyczną, przyrodniczo-geograficzną i techniczno-artystyczną — kol. Jelonkowi Stanisławowi i Waszkowi Alojzemu.

Komisję Kształcenia Nauczycieli kol. Dr. Sobolskiemu Konstantemu.

Komisję Zagraniczną — kol. Wojnarowi Wilhelmowi.

Zgodzono się, że wymienieni powyżej Przewodniczący poszczególnych Komisyj dobiorą sobie współpracowników, którzy staną bądź na czele poszczególnych podkomisyj, bądź też zajmą się całokształtem pokrewnych sobie zagadnień opracowanych przez poszczególnych Kolegów w terenie.

Przewodniczący Okręgowej Komisji Pedagogicznej Dr. Sobolski Konstanty w artykule pt.: „Pod znakiem odpowiedzialności i pracy“ zamieszczonym w 17 numerze „Ogniskowca“ z dnia 20. X 1933 r. zaznajomił ogół członkiń (ów) Związku z temi postanowieniami, zachęcając do współpracy i współdziałania z Okręgową Komisją Pedagogiczną.

Apel ten nie pozostał bez echa. Referenci objazdowi po powrocie z terenu stwierdzili, że program pracy Komisji spotkał się z dużem zainteresowaniem — podali, że do współpracy z Okręgową Komisją Pedagogiczną w Katowicach zgłosiło się:

	T. Góry (powiat)	Rybnickie (powiat)	Cieszyn (Ognisko)	Lipiny (Ognisko)	Bielsko (Ogn.)	Skoczów (Ogn.)	Zebrzydowice	Ustroń
Osób	33	27	27	23	3	23	23	pracują 3 zespoły
oprac. zagadnień	13	28	6	2	6	5	6	

Oprócz tego zgłosiło się 11 członków do opracowania monografij lokalnych 8-miu miejscowości. Wymienione w niżej sporządzonem zestawieniu osoby zgłosiły się do pracy nad następującemi zagadnieniami wybitnie praktycznej natury.

Tytułu zagadnień.	Nazwiska osób opracowujących
Monografja środowisk pedag.	Nawrot Piotr, Gil St., Miodyński M., Hul Marjan, Hahn, Tlałka Jan, Wojnar Karol, Dębski Stanisław.
Oceny uczniów	Kubica Augustyn.
Kwestja elemn. w szkole powsz.	Fierla Józef
Czytelnie szkolne	Siwiński Kaz., Mola Wiktor, Timuch J.
Zajęcia praktyczne i ogrodów	Mirowski Karol, Foltyn, Kukner, Gałuszka, Żebrok, Chodura, Wróbel, Szubra, Aibro, Droziński Ludw. Windak Ant., Wojnar Jan, Jarończyk, Sikora, Heczko Szelenberżanka.
Rady Rodzicielskie	Wójcik Ludwik, Szczęsny St. Dr. Schmid.
Samorząd uczniowski	Szczepański Jan, Koszubianka, Gabzdyl, Stępienówna Jadwiga.
Świetlice	Wróbel A. Rusz Michał, Ogorzały, Jurczyk Alojzy, Kantor Fr.
Dzieci trudne do prowadzenia	Prochasek Adolf.
Klasa I.	Kotkòwna, Cieślar, Matuszkówna, Dybianka, Fialanka, Czy, Lechmann, Matejówna, Fukała, Wilczek, Gawlas Leop. Gałuszkówna, Guńka K., Guzowski, Chmiel, Wojnar W., Grzesik Fr. Czwałga Wł.
Badania psychologiczne na terenie szkoły	Latowinecka, Furman Tad. Lesiek Tadeusz.
Praca w szkołach niżej zorganizowanych	Matuszkówna, Baszczyński, Wybraniec, Kokotkówna, Lorenc, Blok.
Postulaty w sprawie organizowania kursów programowych	Sitek Alojzy, Koterla Juljan.
Konferencje rejonowe	Płonka, Tereszkowski, Droziński, Kwiatkowski.
Regjonalizm	Dytkiewicz Adam.
Testy wiadomości	Sowianka, Kurek, Urzędowska, Guńka, Wojner, W. Baranowska.
Program geogr. i przyrody	Hreczański, Rus, Cichy, Sikora, Fukała, Glajcar.
Poradnia pedagogiczna dla naucz.	Guz Jan, Inglot Tomasz, Labin Wilhelm.

Tytuł zagadnień.	Nazwiska osób opracowujących
Sprawa Sekcyj Kierowników	Tereszkowski Antoni.
Język Polski	Siwianka, Rabin, Brożek, Cienciała
Krytyka nowych programów po rocznej dracy	Kuna St. Stankówna A., Górniek Mich., Dudziński Enstachy, Apolówna Marja.
Egzamin kwalifikacyjny (postulaty)	Wojnar Karol, Nawrot Tadeusz.
Harcerstwo	Koleciańska, Liniok, Tendet, Cholewa, Wigłacz.
Klasa V.	Cinciała, Danel, Siwiak, Przeżałka, Kolecińska, Romankiewiczówna, Kukucz, Sowianka, Dniczok, Hahn, Folwarczny, Bubik, Jerończyk, Pustówna, Cichy, Sikorzanka, Baranowska, Wielgus Tad., Górska Bronisława.
Wychowanie obywatelsko-państwowe	Mazanek Sianizław.
Organizacja prac domowej ucznia	Ramczynowicz Irena.
Organizowanie wystaw	Dudziński.

Pozyskując tak znaczną ilość współpracowników postanowiono do dnia 4 lutego 1934 r.

1. Nawiązać jak najściślejszy kontakt ze współpracownikami w terenie. —

2. Objechać teren po raz drugi celem oparcia współpracy na osobistem zetknięciu się, omówieniu dotychczasowych rezultatów i zachęcenia do dalszej pracy.

3. Zwrócić się do wszystkich współpracowników Komisji, jakoteż Przewodniczących Zarządów Powiatowych Sekcyj Pedagogicznych i Sekcyj Pedagogicznych przy Ogniskach z zawiadomieniem, że w najbliższym czasie zwołany zostanie przez Okręgową Komisję Pedagogiczną Sejmik Pedagogiczny do Katowic z zapytaniem jakie zagadnienia powinny być na wspomnianym Sejmiku przedyskutowane i jak powinien być ten Sejmik zorganizowany?

Pozatem Okręgowa Komisja Pedagogiczna 1. wznowiła na łamach „Ogniskowca" dyskusję na temat: „Kierownik a Grono Nauczycielskie" chcąc zagadnienie rozpatrzeć na tle warunków panujących w województwie śląskiem. 2. Zorganizowała kursa programowo ustrojowe w Kato-

wicach, Król. Hucie i Rybniku, które przesłuchało 324 osoby. Czysty dochód z tych kursów wynosi 240,80 zł. Uczestnicy kursu otrzymali zaświadczenia stwierdzające ukończenie kursu.

3. Wzięto udział w opracowaniu ankiety w sprawie nauczania ortografji i w sprawie obserwacji nad dziećmi.

4. Przystąpiła do współpracy nad ułożeniem testów wiadomości w zakresie niektórych przedmiotów, ich wypróbowania w szkole w ścisłym związku z treścią nowych programów naukowych.

5. Zorganizowała odczyt kol. posła Syski na temat „Wrażenia z podróży do Ameryki".

6. Opracowała projekt reorganizacji konferencyj rejonowych w województwie śląskiem, przedłożony Wydziałowi Oświecenia Publicznego a wydrukowany w 5-cim numerze „Ogniskowca" z dnia 5 lutego br.

7. Organizuje kurs pedagogiki praktycznej i kurs przygotowujący do egzaminu praktycznego.

Sekcja Kierowników Pracowni przyrodniczej

W okresie sprawozdawczym odbyło się zebranie Sekcji dnia 15-go października 1933 r. w Świetlicy Zarządu Okręgowego ZNP w Katowicach. —

Z powodu powołania b. sekretarza sekcji kol. Klamy na stanowisko kierownika szkoły dokonano wyboru: kol. Jana Sikory z Cieszyna na przewodniczącego Sekcji, kol. Józefa Jabłońskiego z Siemianowic na sekretarza, kol. Skoczek Józef z ramienia Zarządu Okręgu ZNP i jako organizator i założyciel Sekcji kier. prac. przy Zarządzie Okręgu. Z ustalonego na tem zebraniu programu pracy na rok szkolny 1933/34 należy szczególnie podkreślić uchwałę zorganizowania zjazdu wszystkich bez względu na przynależność do Sekcji kierowników(czek) pracowni przyrodniczych Województwa Śląskiego. Drugim ważnym wynikiem obrad było uchwalenie opracowania z ramienia sekcji podręcznika do nauki o przyrodzie martwej dla klasy VI szkoły powszechnej.

Na mocy powziętych uchwał odbył się Zjazd kierowników pracowni przyrodniczych Województwa Śląskiego dnia 4 grudnia 1933 r. w szkole powszechnej im. ks. Piotra Skargi przy ul. Dąbrówki w Katowicach. Zjazd ten zaszczycili swą obecnością pp. wizytator Pszczółka oraz inspektor szkolny na obwód Katowice p. Prażmowski.

Charakterystycznym momentem zjazdu był fakt, iż lekcję praktyczną z fizyki przeprowadziła kol. Jarosławska, kierowniczka pracowni przyrodniczej w Katowicach, nie należąca do Sekcji. Przewodniczącym

Sekcyj chodziło bowiem o to, by właśnie w Katowicach jako miejscu najbardziej dla zjazdu odpowiedniem zorganizować lekcję pokazową w pracowni przyrodniczej, oraz przeprowadzić dyskusję nad lekcją.

W dalszym ciągu obrad zjazdu uchwalono po dłuższej dyskusji wnieść do WOP w Katowicach memorjał, domagający się uregulowania prawno-służbowych stosunków kierowników pracowni przyrodniczych. Memorjał ten wysłano w ostatecznej redakcji Zarządowi Okręgu dnia 9 stycznia br. z prośbą o przekazanie go WOP.

Uchwała z dnia 5 października 1933 r. dotycząca opracowania wspomnianego już podręcznika została wykonana następująco: Z upoważnieniaSekcji zgłosił przewodniczący zamiar opracowania przez Sekcję podręcznika do Ministerstwa WR i OP dnia 18 października 1933 r. Zebranie sekcji, które miało się odbyć dnia 7 listopada ub. roku a które miało być specjalnie poświęcone sprawie podręcznika, nie doszło do skutku z powodu niepojawienia się na czas Ogniskowca (względnie spóźnionego zgłoszenia terminu zebrania przez Sekretarza Sekcji) w którym zebranie miało być ogłoszone.

Na zjeździe 4-go grudnia ub. r. zgłosiło trzech kolegów przewodniczącemu współpracę nad podręcznikiem w tym kierunku, iż z 8 punktów programu przepisanego materjału naukowego, każdy z 3 współpracowników miał opracować jeden wybrany przez siebie punkt programu. Jeden z nich nie dotrzymał przyrzeczenia co do współpracy wcale, dwaj inni koledzy nadesłali swe prace jako materjał nie nadający się do podręcznika, mającego uwzględniać metodę samodzielnej pracy ucznia.

Kierujący się przezornością przewodniczący jako inicjator pracy nad podręcznikiem, opracował kolejno poszczególne punkty programu sam i skończył swą pracę w przepisanym terminie 15 lutego br. wysyłając ją do Ministerstwa do oceny a mianowicie: 7 egzemplarzy maszynopisma o objętości każdego egzemplarza po 90 stronic, formatu kancelaryjnego, wraz z 106 rysunkami, fotografjami i szczotkowanemi odbitkami klisz, z czego 60 rysunków i fotografji dołączono do wszystkich egzemplarzy maszynopisu podręcznika. W myśl wymagań Ministerstwa dołączył też autor wzór 4 stronnic druku podręcznika, rysunek okładki wraz z szczegółową kalkulacją ceny i egzemplarza podręcznika, wynoszącą 1,50 zł.

Na skutek interwencji przewodniczącego wraz z sekretarzem Sekcji w Zarządzie Okręgu, oraz z powołaniem się na Nr. 2 komunikatu Zarządu wezwano listownie członków Sekcji kierowników pracowni przyrodniczych do wnoszenia rekursów, w razie nieprzyznania im jako

instruktorom przewidzianego uchwałą Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. osobnego dodatku funkcyjnego. W drugiej połowie marca br. odbędzie się zebranie Sekcji kierowników pracowni, na którem będzie głównym punktem obrad sprawa: pracownie przyrodnicze a nauczanie przyrody żywej według nowych programów.

Sekcja Szkolnictwa Specjalnego

Do Sekcji Szkolnictwa Specjalnego należą wszystkie Koleżanki i Koledzy pracujący w szkołach specjalnych na terenie województwa śląskiego. Ilość członków Sekcji Szkolnictwa Specjalnego wynosi obecnie 32. —

Staraniem Sekcji w roku 1933 zostały reaktywowane 2 szkoły specjalne mianowicie: w Lipinach i Szarleju. Natomiast szkoła specjalna w Siemianowicach istniejąca od roku 1930 i licząca obecnie 5 klas, nie może doczekać się prawnego reaktywowania przez Wydział Oświecenia Publicznego. —

W okresie sprawozdawczym Sekcja Szkolnictwa Specjalnego odbyła 3 ogólne zebrania członków: 1-sze 4 października ub. r., 2-gie 30 listopada ub. r., 3-cie 22 lutego 1934 r. Na zebraniach omawiano sprawy dotyczące pracy w szkołach specjalnych a między innemi zajmowano się: a) przygotowaniem programu nauczania na klasę V i VI szkół specjalnych, b) opracowaniem czytanek dla II i III klasy, c) unormowanie stosunku prawno-służbowego kol. zatrudnionych w klasach specjalnych w Siemianowicach.

W związku ze zjazdem nauczycielstwa szkół specjalnych, który odbędzie się w początku kwietnia 1934 r. w Warszawie, Sekcja przygotowała szereg wniosków na Zjazd, dotyczących: a) organizacji szkół specjalnych, b) nadzoru pedagogicznego, c) współpracy lekarza psychjatry, d) stosunków prawno-służbowych nauczycieli i kierowników szkół specjalnych. Dnia 6 lutego 1934 r. delegacja w osobach kol. wiceprezesa Zajchowskiego i kol. Dr. Schmidta złożyła memorjał w WOP w sprawie reaktywowania szkoły specjalnej w Siemianowicach. W okresie sprawozdawczym przewodniczącym Sekcji był kol. Szmyd Franciszek, sekretarzem kol. Nawrot Piotr.

Sekcja Nauczycieli Zajęć Praktycznych

Sekcja zgrupowana jest w 9 Kołach miejscowych obejmujących ogólną liczbę 120 członków. W ubiegłym okresie sprawozdawczym Sekcja prowadziła jeden kurs z działu zajęć praktycznych na poziomie

programu WKN, który odbywa się w pracowni szkoły im. Piotra Skargi przy ul. Dąbrówki w Katowicach. Oprócz wymienionego kursu miała Sekcja zamiar uruchomić kurs dokształcający dla nauczycielstwa szkół powszechnych w ramach czterech klas, oraz kurs dokształcający robót ręcznych dla nauczycieli rysunków w szkołach średnich. — Kursy te zostały ogłoszone w „Ogniskowcu", lecz z powodu braku zgłoszeń nie doszły do skutku. Członkowie Sekcji korzystali w znacznej ilości z porad udzielonych w dziale zajęć praktycznych i rysunków przez przewodniczącego w godzinach urzędowania przy Zarządzie Okręgu w Katowicach.

Pod względem finansowym Sekcja była wystarczalna. W okresie sprawozdawczym wpływy Sekcji wynosiły 556,60 złotych, — z tego wysłano do Zarządu Głównego Sekcji w Warszawie na poczet składek 469,60 zł, koszta administracyjne wynosiły 16,55 zł. Razem wydatki wynosiły 486,15 zł. Pozostałość kasowa w dniu 28 lutego 1934 r. wynosi 70,42 zł.

W ubiegłym okresie powstało jedno nowe Koło miejscowe w Krol. Hucie z liczbą 11 członków. Wystąpiło w tym okresie trzech członków, natomiast wstąpiło 18 członków. Zarząd Sekcji odbył dwa posiedzenia w pełnym składzie, załatwił 82 pisma.

Działalność społeczno-oświatowa

Komisja Społeczno-Oświatowa

W skład Komisji Społeczno-Oświatowej w roku bieżącym wchodziły następujące Sekcje: a) Regjonalno-Krajoznawcza, b) Świetlicowa, c) Samorządowa, d) Spółdzielcza, e) Pracowników w organizacjach polskich. Sekcję Rodzicielską przydzielono Komisji Pedagogicznej, zaś Sekcję wczasów nauczycielskich wyodrębniono, jako samodzielną Komisję. Sekcje te przedtem należały do Komisji Społeczno-Oświatowej.

W roku sprawozdawczym odbyły się 2 zebrania Komisji, niezależnie od zebrań poszczególnych Sekcyj. W listopadzie ub. r. na konferencji oświatowej Wydziału Społeczno-Oświatowego Zarządu Głównego w Warszawie byli z ramienia Komisji: kkol. Błasiński, Bożek, Stabrawa, i Karp.

Z inicjatywy Komisji odbyła się na Śląsku Cieszyńskim konferencja oświatowa przewodniczących ogniskowych referatów społeczno-oświatowych, na której z ramienia Komisji wygłosił referat kol. Błasiński. Podobnie na zebraniu członków powiatu tarnogórskiego kol. Błasiński miał referat z zakresu oświaty pozaszkolnej.

Ze względu na przyspieszony termin Zgromadzenia Okręgowego Komisja nie opracowała danych statystycznych z pracy pozaszkolnej członków Związku za rok 1933/34, bowiem dane statystyczne nie obejmowałyby całość pracy za okres sprawozdawczy, ponieważ rok szkolny jeszcze trwa a w tym czasie praca występuje w intensywnej formie. —

Zakreślony program Komisji nie zrealizowano w całości, bowiem w okresie, kiedy można było podjąć intensywną pracę organizacyjną, nastroje wywołane wśród nauczycielstwa projektem i poźniej dekretem ustawy uposażeniowej i zaszeregowaniem utrudniały możliwość podejmowania prac organizacyjnych.

Z Sekcyj sprawozdanie nadesłała tylko Sekcja spółdzielcza, którą zamieszcza się poniżej.

Sekcja Spółdz elcza

Sekcja została utworzona w miesiącu październiku 1933 r.

Przewodniczącym Sekcji: Karp Władysław.

W ostatnich miesiącach roku nakreślony program obejmował:

1. Zorganizowanie Podsekcyj przy Oddziałach Powiatowych;
2. zorganizowanie referatow przy Ogniskach;
3. propagowanie ruchu spółdzielczego w szkołach przez zakładanie spółdzielń;
4. udzielanie kursów dla spółdzielców szkolnych.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń własnych, dwa Wydziału Wykonawczego i dwa razy przedkładała swoje postulaty Wydziałowi Oświecenia Publicznego. —

W sprawie zorganizowania Sekcyj po Oddziałach i Ogniskach wydała okólnik w miesiącu listopadzie. Na okólnik odpowiedziały tylko dwa Ogniska, w Michałkowicach i Hajdukach — wobec czego sprawa zorganizowania Podsekcyj uległa zahamowaniu. . Sprawa zorganizowania spółdzień uczniowskich jest w toku i zależy obecnie od Wydziału Oświecenia Publicznego.

Działalność pozostałych Sekcyj

Sekcja Okręogowa Szkolnictwa Średniego

Sekcja Szkolnictwa Średniego ZNP na Śląsku liczy w okresie sprawozdawczym 11 Sekcyj Oddziałowych ze 125 członkami.

W tym czasie odbyło się Walne Zebranie delegatów Sekcyj Oddziałowych w dniu 15 października ub. r. Na zebraniu tem poza sprawozdaniem dokonano wyboru nowego Zarządu z p. Dr. Dzięglem

na czele. Ponadto utworzono następujące Komisje: 1. Komisję Pedagogiczną, Komunalną, Oświatowo-społeczną i Komisję Personalną, i dwa referaty: — Referat Młodzieżowy i Referat Sieci Szkolnej.

Dnia 24 października odbyło się zebranie członków nowego Zarządu, celem podziału pracy i wyboru przewodniczących wyżej wymienionych Komisyj i Referatów.

Przewodniczący Sekcji Szk. Śr. bierze udział w posiedzeniach Wydziału Wykonawczego.

Dyżury Zarządu Okręgowego odbywają się w poniedziałki w sali Związku N. Poll. w Katowicach przy ul. Pocztowej 11

Praca obecnie odbywa się w łonie każdej poszczególnej Komisji i Referatu. —

Sekcja Kierowników Szkół Powszechnych

Zebrań było dwa.

Na pierwszem zebraniu przewodniczący Sekcji przedłożył plan pracy Sekcji na cały rok i wygłosił referat dyskusyjny pt.: „Plan pracy pedagogiczno-dydaktycznej kierownika szkoły w związku z nowemi propramami i idea współdziałania na terenie szkoły."

W dyskusji ustalono, że należy zająć się najpierw sprawami dotyczącemi stosunku kier. szkoły do samorządu, do Opiek Klasowych i Rad Rodzicielskich, do grona i do parafji.

Wysłana w tym celu ankieta dla zebrania materjału, którego ma być w terenie bardzo dużo, ale na apel Sekcji wpłynęło do tej chwili tylko kilka odpowiedzi, które uzyskuje się narazie do publikowania w Ogniskowcu.

Drugie zebranie odbyło się 12 grudnia 1933 r., ale przybyło na nie tylko czterech członków na 8-miu, ale nie mając więcej materjału do opracowania memorjału, omawiano bieżące sprawy i wystosowano ponowny apel do Ognisk o dostarczenie materjału w wyżej poruszonej sprawie, uzależniając zwołanie zebrania w styczniu lub lutym od zebrania dalszego materjału.

Na ten ponowny apel wpłynęło tylko jedno pismo z dotyczącym materjałem z Bielszowic.

Mając mało obiecywanego materjału, nie zwołano zebrania Sekcji, ale zwrocono się z ponownym apelem o dostarczenie go nadal. Zostanie on wykorzystany odpowiednio dla wpłynięcia na odpowiednie czynniki dla unormowania tych bolączek.

W dniu 11 stycznia przewodniczący Sekcji był na zebraniu Sekcji przy Zarządzie Głównym, gdzie zdawano sprawozdania z prac w poszczególnych województwach i ułożono plan pracy na najbliższą przyszłość. —

Sekcja Przedszkola

Sekcja Przedszkoli zerwała dotychczasową łączność ze Związkiem Naucz. Przedszkoli i Wychowawców, jako związkiem nieodpowiadającym interesom nauczycielek przedszkoli i utworzyła Sekcję przy Związku NP.

Sekcja liczy kilkadziesiąt członków, stworzyła sekcję pedagogiczną, zajęła się sprawą ustalenia w zawodzie swoich członkin, dąży do samokształcenia koleżanek przez odpowiednie kursa i stworzenia potrzebnej bibljoteki.

Sekcja Wdów i Sierót

Przewodniczący: kol. Renowicz Karol, sekretarz Zarządu Okręgu.

1. W roku sprawozdawczym z funduszu im. St. Nowaka korzystały 4 wdowy i sierota na tutejszym terenie, pobierając stałe zapomogi miesięczne.

Jedna wdowa otrzymała z kasy Zarządu Okręgu doraźną pomoc.

2. Główny Zarząd wypłacił z Funduszu Pośmiertnego zasiłki rodzinom po zmarłych członkach naszej organizacji we województwie śląskiem w siedmiu wypadkach.

3. Trzej bezrobotni koledzy uzyskali z Funduszu Wzajemnej Pomocy przy Zarządzie Głównym odpowiednie subwencje.

Zarząd Okręgu udzielił 2 bezrobotnym kolegom wsparcia doraźnego z własnych funduszów.

Zmarli członkowie w roku sprawozdawczym 1933/34:

1. Józef Gabzdyl, członek Ogniska, Szopienice,
2. Zofja Paśnikówna, członkini Ogniska, Lipiny,
3. Karol Danel, członek Ogniska, Cieszyn,
4. Ambrozy Moskaluk, członek Ogniska, Siemianowice,
5. Augustyn Kawczyk, członek Ogniska, Brzezinka,
6. Józef Ochalik, członek Ogniska, Rybnik,
7. Feliks Pegorzelski, członek Ogniska, Nowy Bytom,
8. Alfons Olkuski, członek Ogniska, Strumień.

Sekcja Nauczycieli Wychowania Fizycznego

W okresie sprawozdawczym Członkowie Sekcyj odbyli 2 wycieczki turystyczne w Beskidy i po 2 zebrania zarządu i plenarne.

Dzięki poparcia Ośrodka Wychowania Fizycznego w Kresach — Sekcja przeprowadziła w sezonie letnim na boisku Pogoń regularne ćwiczenia fizyczne.

Członkowie współorganizowali lub brali udział w strzelaniu o Państwową Oznakę Strzelecką, w zdobyciu POS oraz uczestniczyli we wszystkich ważniejszych imprezach sportowych.

W okresie zimowym Członkowie oraz młodzież szkolna korzystała po cenach zniżonych ze sztucznego lodowiska.

Za pośrednictwem Klubu Nauczycieli Czesko-Polskich nawiązaliśmy kontakt z nauczycielstwem i młodzieżą w Brnie, dla której przygotowujemy na wiosnę wycieczkę po Śląsku i zawody sportowe.

Ostatnio pozyskaliśmy dla Związku szereg sił fachowych — wobec czego nastąpi reorganizacja Sekcji.

Komisja Prasowa

Działalność prasowa Związku występowała w formie wydawania Ogniskowca, Miesięcznika Pedagogicznego i Ziemi Piastowskiej.

Ogniskowiec, jako organ Zarządu Okręgowego był objęty w górnośląskiej części województwa śląskiego przymusową prenumeratą, na rzecz której członkowie wpłacali 40 groszy miesięcznie. Ogniskowiec wychodził dwa razy w miesiącu. Podczas feryj zimowych (styczeń) i w innych wypadkach skoro tego wymagały względy natury technicznej Ogniskowiec wychodził jeden raz w miesiącu, ale w podwójnej objętości. Do Ogniskowca, jako kwartalnik, wydawano „Ziemię Piastowską", organ Sekcji Regjonalno-Krajoznawczej.

Miesięcznik Pedagogiczny, poświęcony jest głównie zagadnieniom pedagogiczno-metodycznym, obejmującym zasięgiem głównie Śląsk Cieszyński i Śląsk czeski, także resztę Polski a nawet wychodzi poza granicę. Ogniskowiec jest drukowany w nakładzie 2 250 egzemplarzy.

Sprawozdanie z działalności biura porady prawnej

Biuro porady prawnej w myśl regulaminu Zarządu Głównego objęło całokształt pracy w dziedzinie porady i obrony prawnej członków Związku. Załatwiono szereg spraw związanych z stosunkiem służbowym członków, udzielano porad ustnych i pisemnych.

Również przyjęło na siebie obronę w sprawach dyscyplinarnych i porad w sprawach sądowych przez przekazywanie do odnośnych adwokatów. W okresie sprawozdawczym Ministerstwo załatwiło definitywnie kwestję nauczycielek robót kobiecych, gospodarstwa domowego i wychowawczyń przedszkoli. Biuro porady prawnej opracowuje dane dla czynników miarodajnych celem uregulowania stosunków służbowych pracujących już nauczycielek przedszkola i robót kobiecych. Największą bolączką biura porady prawnej jest brak pracowników wykwalifiko-

wanych, wobec czego 4-ch Kolegów wyjechało na kurs prawniczy do Warszawy celem zaznajomienia się z najważniejszemi postulatami prawnemi. W okresie tym biuro porady prawnej załatwiło 540 spraw ustnie z kolegami, 234 interwencyj w WOP (zaliczki, kwestje uposażeniowe, przeniesienia, kursy itp.) oraz 56 spraw pisemnych. W tym czasie współpracowało przy ułożeniu 4-ch memorjałów oraz brało udział w 13 rozprawach dyscyplinarnych w charakterze obrońcy.

W 5-ciu wypadkach po przeprowadzeniu rozpraw sądowych zwrócono koszta sądowe odnośnym Kolegom.

W okresie sprawozdawczym okazuje się ogromny rozrost potrzeby udzielania porad prawnych oraz interwencyj prawnych co wskazuje z jednej strony na konieczność rozbudowy biura porady prawnej, z drugiej strony na zwiększenie zaufania członków do Związku.

Sprawozdanie kasowe

Kasowość Okręgu przedstawia się następująco:

Należytość składek od Ognisk wynosi za rok 1933 wraz z zaległościami za ubiegłe lata zł 19 761,83. Ogniska wpłaciły w roku ubiegłym zł 13 100,34, w której to kwocie mieści się nadpłata czterech Ognisk w sumie 436,55 zł. Zaległości Ognisk z końcem grudnia wynoszą zł 7 098,04. -- Stan majątkowy spisany dnia 30 grudnia roku 1933 wykazuje po stronie przychodu 25 396,38 zł a po stronie rozchodu 453,88 zł, zatem majątek czysty wynosi 24 942,50 zł.

Zgromadzenie Okręgowe

XII Zgromadzenie Okręgowe Z. N. P. w Katowicach odbędzie się w niedzielę, dnia 11 marca b. r. o godz. 9 rano, w sali szkoły powszechnej Nr. 15 w Katowicach przy ulicy Krakowskiej (Przystanek tramwajowy „Zawodzie Ratusz", tramwaj co 10 minut z rynku w Katowicach).

Porządek dzienny:

Przed południem

1. **Zagajenie.**
2. **„Sytuacja nauczycielstwa w Polsce". Referat kol. Machowskiego, przedstawiciela Zarządu Głównego**
3. **Wybór Komisyj**
   - **a) Matki**
   - **b) Wnioskowej**
   - **c) Weryfikacyjnej**

4. „O program pracy Związku w województwie śląskiem". Referat kol. Dr. Schmidta.
5. Dyskusje nad referatami.

Przerwa obiadowa do godziny 15.

P o p o ł u d n i u

6. Sprawozdanie
   a) Zarządu Okręgu
   b) Komisji Rewizyjnej
7. Dyskusja nad sprawozdaniem i uchwalenie absolutorjum
8. Sprawozdanie Komisji
   a) Weryfikacyjnej
   b) Matki
9. Wybór
   a) Przewodniczącego
   b) Członków Zarządu
   c) Okręgowego Sądu Honorowego
   d) Okręgowej Komisji Rewizyjnej
10. Sprawozdanie Komisji Wnioskowej i uchwalenie wniosków
11. Uchwalenie budżetu na rok 1934/35
12. Zamknięcie obrad.

W razie braku kompletu w podanym powyżej terminie odbędzie się Zgromadzenie Okręgowe w myśl § 93 statutu w godzinę później, to znaczy o godzinie 10-tej bez względu na ilość obecnych, reprezentujących Ogniska i Oddziały Powiatowe.

Redaguje Komitet. Wydawca w im. Zarządu Okręg. Związku Nauczycielstwa Polskiego w Katowicach i redaktor odpowiedzialny Gierat Karol, Katowice, ul. Kamienna 9, part.

Drukiem Drukarni „Artystycznej" Katowice, ulica Krakowska 8 — Telefon 3-26-41